

Latvijas austrumu teritorijas sociālekonomiskās attīstības un drošības stiprināšanas tematiskā komiteja

(Ministru prezidenta 18.06.2026. rīkojums Nr. 2026/1.2.1.-222)

SĒDES PROTOKOLS

Rīgā

Nr. 1

2026. gada 21. jūlijā

Sēdi vada

Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrs

– E. Tavars

Piedalās:

Tematiskās komitejas locekļi:

Aizsardzības ministra vietā – parlamentārā sekretāre

– K. Ploka

Ārlietu ministres vietā – parlamentārā sekretāre

– D. Melbārde

Ekonomikas ministrs

– V. Valainis

Finanšu ministrs

– M. Kučinskis

Iekšlietu ministrs

– J. Dombrava

Izglītības un zinātnes ministre

– I. Indriksone

Klimata un enerģētikas ministrs vai ministra vietā – parlamentārais sekretārs

– nepiedalās

Kultūras ministra vietā – parlamentārais sekretārs

– I. Āboliņš

Labklājības ministrs

– R. Uzulnieks

Satiksmes ministrs

– R. Kozlovskis

Veselības ministra vietā – parlamentārā sekretāre

– L. Āboliņa

Zemkopības ministrs

– U. Augulis

Institūciju pārstāvji:

Tieslietu ministrs

– E. Smiltēns

Ekonomikas ministrija

– E. Šadris

Finanšu ministrija

– A. Vaivars

Iekšlietu ministrija

– I. Aire

Izglītības un zinātnes ministrija

– L. Treimane

Satiksmes ministrija

– A. Židkovs

Klimata un enerģētikas ministrija

– O. Bogdanova

Tieslietu ministrija

– M. Papsujevičs

Veselības ministrija

– B. Kņigins

Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrija

– E. Turka

E. Brese

J. Butņicka

S. Sergejeva

E. Bistere

I. Strode

R. Vējonis

A. Mežulis

P. Dimants

M. Grundule

M. Taukačs

A. Stucka

E. Ķēniņa

Saeima

– E. Teirumnieks

Krīzes vadības centrs
 ALTUM
 Alūksnes novada pašvaldība
 Augšdaugavas novada dome
 Balvu novada pašvaldība
 Daugavpils valstspilsētas pašvaldība

– G. Reinsons
 – R. Bērziņš
 – Dz. Adlers
 – V. Aizbalts
 – J. Trupovnieks
 – A. Elksniņš
 – D. Krīviņa
 – J. Kezika-Čīžika
 – A. Dimitrijevs
 – G. Upenieks
 – I. Maļina-Tabūne
 – D. Rubens
 – E. Mekšs
 – A. Adamovičs
 – J. Tutins
 – N. Jupatova
 – G. Skudra
 – L. Gercāne

Krāslavas novada pašvaldība
 Latgales plānošanas reģions
 Līvānu novada dome
 Ludzas novada pašvaldība
 Preiļu novada dome
 Rēzeknes valstspilsētas pašvaldība

Rēzeknes novada dome
 Vidzemes plānošanas reģions

Protokolē

Valsts kancelejas pārstāve
 Sēdi sāk plkst. 10:00

– L. Milenberga

1. §

Sēdes atklāšana

(A. Adamovičs, E. Tavars)

Pieņemt zināšanai sēdes vadītāja un Latgales plānošanas reģiona attīstības padomes priekšsēdētāja ievadvārdus.

2. §

Pašvaldību redzējums par aktuālo situāciju, izaicinājumiem un priekšlikumiem Austrumu teritorijas sociālekonomiskajai attīstībai un drošības stiprināšanai

(J. Trupovnieks, G. Upenieks, Dz. Adlers, E. Mekšs, A. Elksniņš, J. Tutins, V. Aizbalts, G. Skudra, D. Rubens, K. Ploka, J. Dombrova, V. Valainis, R. Bērziņš, U. Augulis, M. Kučinskis, R. Kozlovskis, R. Uzulnieks, I. Indriksone, E. Tavars)

1. Pieņemt zināšanai Balvu novada domes priekšsēdētāja sniegto informāciju par pašvaldības prioritātēm, akcentējot nepieciešamību normatīvajā regulējumā nostiprināt Austrumu pierobežas statusu un nodrošināt tam atbilstošu valsts finansējumu, uzņēmējdarbības atbalstu un pašvaldības infrastruktūras attīstību.

2. Pieņemt zināšanai Krāslavas novada domes priekšsēdētāja sniegto informāciju par pašvaldības prioritātēm, akcentējot atbalsta nepieciešamību tūrismam, uzņēmējdarbības attīstības programmām, civilajai aizsardzībai, iepirkumu pilnveidošanai, tai skaitā iepirkumu centralizācijai, mācību procesa nodrošināšanai, valsts sociālās apdrošināšanas iemaksām, kultūras jomas attīstībai, ALTUM atbalsta instrumentiem un zemju īpašumtiesību jautājumiem Austrumu pierobežā.

3. Pieņemt zināšanai Alūksnes novada domes priekšsēdētāja, Vidzemes plānošanas reģiona padomes locekļa, sniegto informāciju par pašvaldības prioritātēm, akcentējot nepieciešamību skaidri definēt Austrumu pierobežas teritoriju, otrās kategorijas patvertņu izbūvi un tās finansēšanu, uzņēmējdarbības atbalsta programmas, ES fondu līdzfinansējumu, bezprocentu aizņēmumus attīstības plānu prioritārajiem projektiem, valsts investīciju programmas augstas gatavības projektiem, finansiālu atbalstu starptautiska mēroga pasākumiem Austrumu pierobežā, dzīvojamā fonda attīstības veicināšanu, atbalstu Latvijas "Zelta vīzas" programmai un lielo investīciju piesaisti.

4. Pieņemt zināšanai Ludzas novada domes priekšsēdētāja sniegto informāciju par pašvaldības prioritātēm, akcentējot ES fondu finansējuma piesaisti, uzņēmējdarbības veicināšanu, sporta infrastruktūras attīstību, sociālo aizsardzību, mērķtiecīga valsts atbalsta nodrošināšanu projektiem, kuriem nav pieejams ES fondu finansējums, un patvertņu izbūvi.

5. Pieņemt zināšanai Daugavpils valstspilsētas domes priekšsēdētāja sniegto informāciju par pilsētas prioritātēm, akcentējot nacionāla mēroga stratēģisku projektu īstenošanu Austrumu pierobežā, tai skaitā Latvijas dzelzceļa modernizācijas enkuprojekta īstenošanu, elektrifikāciju, stratēģiskās investīcijas transporta un savienojamības attīstībai, drošības un kritiskās infrastruktūras stiprināšanu, kā arī koordinētu valsts politiku kvalificētu speciālistu piesaistei un noturēšanai.

6. Pieņemt zināšanai Rēzeknes valstspilsētas domes priekšsēdētāja sniegto informāciju par pilsētas prioritātēm, akcentējot nepieciešamību nodrošināt pilnībā aprīkotu industriālo parku pieejamību, valsts līdzfinansējumu projektu īstenošanai un projektu rezultatīvo rādītāju noteikšanas un izpildes kārtības pārskatīšanu.

7. Pieņemt zināšanai Augšdaugavas novada domes priekšsēdētāja sniegto informāciju par novada prioritātēm, akcentējot finanšu līdzekļu nepieciešamību un to izlietojumu.

8. Pieņemt zināšanai Rēzeknes novada domes priekšsēdētāja sniegto informāciju par novada prioritātēm, akcentējot atbalsta programmas izveidi patvertņu nodrošināšanai privātajā sektorā.

9. Pieņemt zināšanai Līvānu novada domes priekšsēdētāja sniegto informāciju par novada prioritātēm, akcentējot pamatfunkciju nodrošināšanu, tai skaitā izglītības un veselības jomā, un ALTUM atbalstu mājokļu būvniecībai uzņēmējiem.

10. Pieņemt zināšanai viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministra sniegto informāciju par ministrijas atbildības jomā īstenotajiem un plānotajiem pasākumiem, reaģējot uz pašvaldību pieteiktajiem izaicinājumiem, t.sk. informējot par Latvijas austrumu teritorijas definīcijas precizēšanu, atbalsta pasākumiem civilās aizsardzības stiprināšanai, tostarp būvniecības regulējuma pilnveidošanu patvertņu pielāgošanai, kā arī Rīcības plāna Latvijas Austrumu pierobežas ekonomiskajai izaugsmei un drošības stiprināšanai 2025.–2027. gadam pilnveidošanu atbilstoši iedzīvotāju un pašvaldību vajadzībām.

11. Pieņemt zināšanai Aizsardzības ministrijas parlamentārās sekretāres sniegto informāciju par Aizsardzības ministrijas atbildības jomā īstenotajiem un plānotajiem pasākumiem, reaģējot uz pašvaldību pieteiktajiem izaicinājumiem, t.sk. informējot par turpmāka atbalsta sniegšanu Valsts robežsardzei valsts austrumu robežas apsardzības un nelikumīgas valsts robežas šķērsošanas mēģinājumu novēršanas pasākumos un par Ģenerāļa Pētera Radziņa profesionālās vidusskolas - pirmās militārās ievirzes profesionālās vidusskolas Latgalē - atklāšanu un darbības uzsākšanu Maltā.

12. Pieņemt zināšanai iekšlietu ministra sniegto informāciju par Iekšlietu ministrijas atbildības jomā īstenotajiem un plānotajiem pasākumiem, reaģējot uz pašvaldību pieteiktajiem izaicinājumiem, t.sk. informējot par civilās aizsardzības un krīžu pārvaldības sistēmas pilnveidošanu, tostarp "112" platformas attīstību, patvertņu risinājumiem un sabiedrības gatavības stiprināšanu..

13. Pieņemt zināšanai ekonomikas ministra sniegto informāciju par Ekonomikas ministrijas (turpmāk – EM) atbildības jomā īstenotajiem un plānotajiem pasākumiem, reaģējot uz pašvaldību pieteiktajiem izaicinājumiem, t.sk. sniedzot viedokli par investīciju piesaistes veicināšanu, rūpniecības attīstības potenciālu, augstākas pievienotās vērtības radīšanu Latvijas austrumu teritorijas ekonomikā, īpaši lauksaimniecībā un mežsaimniecībā, un nepieciešamajiem infrastruktūras ieguldījumiem uzņēmējdarbības attīstībai.

14. Pieņemt zināšanai ALTUM prezentācijā sniegto informāciju par pieejamajiem un plānotajiem atbalsta instrumentiem Latvijas Austrumu pierobežā.

15. Pieņemt zināšanai zemkopības ministra sniegto informāciju par Zemkopības ministrijas (turpmāk – ZM) atbildības jomā īstenotajiem un plānotajiem pasākumiem, reaģējot uz pašvaldību pieteiktajiem izaicinājumiem.

16. Pieņemt zināšanai finanšu ministra sniegto informāciju par Finanšu ministrijas (turpmāk – FM) atbildības jomā īstenotajiem un plānotajiem pasākumiem, reaģējot uz pašvaldību pieteiktajiem izaicinājumiem, t.sk. informējot par š.g. 6. augustā plānoto Eiropas Savienības fondu tematiskā komitejas sēdi, kurā plānots diskutēt par Eiropas Savienības fondu 2028.–2034. gada plānošanas perioda investīciju prioritātēm, kā arī investīciju priekšlikumu vērtēšanas un prioritizēšanas kritērijiem.

17. Pieņemt zināšanai satiksmes ministra sniegto informāciju par Satiksmes ministrijas atbildības jomā īstenotajiem un plānotajiem pasākumiem, reaģējot uz pašvaldību pieteiktajiem izaicinājumiem, t.sk. informējot, ka tiek gatavots priekšlikums austrumu teritorijas sasniedzamības jomā.

18. Pieņemt zināšanai labklājības ministra sniegto informāciju par Labklājības ministrijas atbildības jomā īstenotajiem un plānotajiem pasākumiem, reaģējot uz pašvaldību pieteiktajiem izaicinājumiem, t.sk. informējot par š.g. 24. jūlijā plānoto vizīti Latgalē un tikšanos ar Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras pārstāvjiem.

19. Pieņemt zināšanai izglītības un zinātnes ministres sniegto informāciju par Izglītības un zinātnes ministrijas atbildības jomā īstenotajiem un plānotajiem pasākumiem, reaģējot uz pašvaldību pieteiktajiem izaicinājumiem, t.sk. informējot par izglītības iestāžu gatavības izvērtēšanu apdraudējuma situācijām līdz š. g. 31. augustam.

20. Visām ministrijām divu nedēļu laikā izvērtēt iespēju pārvirzīt papildus atbalstu Austrumu pierobežas teritorijām vai noteikt tām teritoriāli diferencētus atbalsta nosacījumus un informēt par pieņemtajiem lēmumiem Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministriju (turpmāk – VARAM). VARAM nākamajā komitejas sēdē prezentēt nozaru ministriju sniegto priekšlikumu apkopojumu.

21. SEZ darbības pilnveidei:

21.1. VARAM līdz 2026. gada 3. augustam iesniegt Ostu attīstības jautājumu operatīvajai darba grupai priekšlikumu par darba uzsākšanu jauna atbalsta redzējuma izstrādei brīvostām un SEZ (mērķis: izstrādāt jaunu SEZ, tostarp Latgales SEZ un Rēzeknes SEZ, atbalsta regulējumu);

21.2. FM sadarbībā ar VARAM, iesaistot ZM, Latgales SEZ un Rēzeknes SEZ, izvērtēt tiesiskās iespējas paplašināt atbalstu atsevišķām produktu grupām atbilstoši CN kodiem, tostarp nepieciešamību paziņot Eiropas Komisijai atsevišķu valsts atbalsta pasākumu (mērķis: paplašināt Latgales SEZ un Rēzeknes SEZ atbalsta iespējas Latgalei nozīmīgām nozarēm, tostarp pārtikas ražošanai un pārstrādei);

21.3. VARAM sniegt komentārus un priekšlikumus par Valsts kancelejas pasūtītā Latgales SEZ likuma ietekmes pēcpārbaudes (ex-post) novērtējuma starpnodevumiem (mērķis: sagatavot kvalitatīvus, datus balstītus priekšlikumus Latgales SEZ atbalsta mehānismu pilnveidei).

22. VARAM sadarbībā ar FM un Tieslietu ministriju nodrošināt 3.3.1. SAM un 5.6.2. SAM Ministru kabineta noteikumu grozījumu virzīšanu apstiprināšanai Ministru kabinetā steidzamības kārtībā (mērķis: atvieglot nosacījumus rādītāju sasniegšanai uzņēmējdarbības publiskās infrastruktūras projektiem (2014-2020));

23. EM izstrādāt, saskaņot un iesniegt izskatīšanai Ministru kabinetā informatīvo ziņojumu "Par Latvijas austrumu pierobežas reģiona tūrisma

attīstības situāciju un konkurētspējas veicināšanu" (TAP tiesību akta lietas ID 26-TA-1659) (mērķis: apkopot aktuālo informāciju par reģiona tūrisma nozares stāvokli, analizēt to ekonomiskajā, teritoriālās attīstības un drošības kontekstā, kā arī sniegt priekšlikums austrumu pierobežas kā konkurētspējīga tūrisma galamērķa pozicionēšanai).

24. Atbalstīt grozījumu Ministru kabineta 2018. gada 28. augusta noteikumos Nr. 555 "Veselības aprūpes pakalpojumu organizēšanas un samaksas kārtība" (TAP tiesību akta lietas ID 26-TA-1067) virzīšanu apstiprināšanai Ministru kabinetā (mērķis: ņemot vērā nacionālās drošības un reģionālās pieejamības aspektus Austrumu pierobežas slimnīcām, SIA "Alūksnes slimnīcā" kā lokālai slimnīcai palielināt ārstu speciālistu skaitu neatliekamās medicīnas un pacientu uzņemšanas nodaļā – internists, ķirurgs un pediatrs, kas sniegs neatliekamo palīdzību 24/7 režīmā. Turklāt pacienta stāvokļa izvērtēšanai saglabāt piemaksu par pacientu obsevāciju neatliekamās medicīnas un pacientu uzņemšanas nodaļā. Alūksnes slimnīcai arī turpmāk sniegt stacionāro veselības aprūpi ķirurģijas profilā).

25. EM, Altum, ZM, FM un VARAM izvērtēt iespējas paredzēt papildus atbalstu kredītgarantijām un izvērtēt atbalsta sniegšanas nosacījumus uzņēmējdarbības atbalsta programmās. Finansējuma pieejamības gadījumā EM un ALTUM sadarbībā ar Latgales plānošanas reģionu nodrošināt programmas sagatavošanu un īstenošanu.

3. §

Latgales plānošanas reģiona priekšlikums izveidot atsevišķu Integrētu teritoriālo investīciju programmu Austrumu pierobežas attīstībai nākamajā Eiropas Savienības fondu plānošanas periodā, kas izteikts Latgales plānošanas reģiona 2026. gada 26. jūnija vēstulē Nr. 2.4.3/26/344 (Ministru prezidenta 2026. gada 7. jūlija rezolūcija Nr. 7.8.5./2026-DOC-1517-2004)

(E. Tavors)

Atbalstīt sēdes vadītāja priekšlikumu, ka Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrija izsūta komitejas locekļiem izskatīšanai un viedokļa sniegšanai Latgales plānošanas reģiona priekšlikumu par atsevišķas Integrēto teritoriālo investīciju programmas Austrumu pierobežas attīstībai izveidi nākamajā Eiropas Savienības fondu plānošanas periodā un nākamajā tematiskās komitejas sēdē, kas plānota š. g. 8. septembrī, informē par izskatīšanas rezultātiem un turpmāko rīcību.

Sēdi slēdz plkst. 11.40

Viedās administrācijas un reģionālās
attīstības ministrs

(paraksts*)

Edgars Tavors

* Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu